

FREQUENTLY ASKED QUESTIONS

| UPDATED
AUG 2024

TWO-POT RETIREMENT SYSTEM

SEPEDI

national treasury

Department:
National Treasury
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NAA LENANEO LE LA THOLOMODIRO LA 'DIKAROLO TŠE PEDI' KE ENG?

Lenaneo la tholomodiro la dikarolo tše pedi ke phetogo yeo e tlago dumela maloko a karolo ya tholomodiro go ntšha ye nngwe ya karolo ya ditšelete tša bona tša tholomodiro pele ga ge nako ya maleba e fihla, mola o boloka karolo yeo e ka fihlelwgogo fela go nako ya tholomodiro e fihlile go thuša go kaonafatša dipelo tša mohlang o rola modiro. Se se bolela gore maloko a ga a swanela le gatee go rola modiro pele ga nako ya maleba e le ge ba nyaka go hwetša karolo ya dikholego tša bona tša tholomodiro ge ba na le mathata a tša mašeleng. Phetogo ye e tla thoma go dirišwa ka la 1 Setemere 2024.

NAA LE DIRETŠWE MANG?

Lenaneo le leswa le tla šoma go maloko a karolo ya tholomodiro ao a šomago ka bobedi makaleng a praebele le a mmuso, ka ntle le dipholisi tša anyuthi tša moloko wa kgale goba tša bogologolo tša tholomodiro, goba dikhwama tše di se nago maloko ao a tšeago karolo go tšona (go swana le dikhwama tše di le go phedišong, dikhwama tša bajalefa, dikhwama tše di tswaletšwego goba tše di khuditšego). Baphenšenwa gammogo le maloko a sekhwamatetameso ao a bego a na le mengwaga ye 55 le go feta ka la 1 Matšhe 2021 ao a ilego a kgetha go se be karolo ye ya tshepedišo ya lenaneo la dikarolo tše pedi le wona a se akaretšwe.

GO BANENG LENANEO LA DIKAROLO TŠE PEDI

Lenaneo le le diretšwe go thekga go boloka ditšelete tša tholomodiro tša lebaka le le telele

mola ebile le fana ka phetogo ye bonolo fela go thuša maloko a karolo ya tholomodiro ao a nago le mathata a tša mašeleng. Mo mabakeng a mantši, ditšelete tša tholomodiro ke tšona feela dipolokelo tše maloko a karolo ya tholomodiro a na go le tšona. Ka fase ga lenaneo la bjale, maloko a mangwe a rola modiro pele ga ge nako ya maleba e fihla ba dira seo go fihlelwgogo dipolokelo tša bona tša ditšelete tša tholomodiro gore ba kgone go lefa tše dingwe tša dikoloto tša bona, e lego seo se sa lokelago ekonomi, peakanyo ya tša ditšelete le tebelelo ye botse ya peakanyo ya tholomodiro. Lenaneo le la dikarolo tše pedi le lebišitšwe go thuša maloko a tholomodiro ka ditšelete mo dinakong tše thata tša mašeleng ka go ba dumela go fihlelwgogo karolo e nngwe ya dipolokelo le ge pele ga nako ya tholomodiro e ka fihla. Go eletšwa gore maloko a diriše bonnyane karolwaneng yeo ya dipolokelo le gona fela ge go hlokagala go dira bjalo. Sa bohlokwa, ke go dira bjalo o dutše o šireletša karolo e nngwe ya dipolokelo tše di ka dirišwago feela bakeng sa tholomodiro.

LE TLA DIRA BJANG?

TPhetogo e hlola "karolo ya dipolokelo", "karolo ya tholomodiro" le "karolo yeo moleloko a šetšego a e ipoloketše yona". Ke feela "karolo ya dipolokelo" le "karolo ya tholomodiro" tše di ka amogelago ditseka tša tholomodiro go tloga ka letšatšikgwedi la phethagatšo go ya pele. karolo yeo moleloko a se tšego a e ipoloketše yona e tla šireletša dikholego tša tholomodiro tše di kgobokeditšwego ke leloko pele ga letšatšikgwedi la phethagatšo. Peeletšokgolo e tla dula e lefišwa go yona karolo ye.

Go tloga ka la 1 Setemere 2024, ditseka tša tholomodiro ditla arolwa go yake ditšelete tša gago tša tholomodiro ka go karolo ya dipolokelo le karolo ya tholomodiro. Kabo ya 13 (nngwe tharong) ya palomoka ya ditseka e tla ya go karolo ya dipolokelo le 23 (peditharong) ya palomoka ya ditseka e tla ya go karolo ya tholomodiro.

Mohlala, ge e le gore ditseka tša motho wa A tša tholomodiro ka Setemere 2024 ke R900 ka kgwedi, gona R300 e tla ya karolong ya dipolokelo gomme R600 e tla ya karolong ya tholomodiro. Go tšwa mohlaleng wo, motho wa A a ka kgoboketša R3 600 ka karolong ya dipolokelo mo lebakeng la kgwedi tše 12. Motho wa A o tla kgonà go ntšha tšelete efe goba efe go tšwa karolong ya dipolokelo, ge fela e le gore tšelete ye e ntšhwago e feta R2 000 godimo ga fao a se a ntšha tšelete mo dikgweding tše 12 tše di fetilego. Ga go kgonagale gore motho a ntšhe tšelete go tšwa karolong ye ya dipolokelo ngwaga ka ngwaga. Ditšelete tše di lego ka akhaonteng di tla dula di le gona bakeng sa go ntšhwa mo mengwageng ye e tlago le gona di ka kgolega go tšwa go kgolo ya go se tšeleditswe ka gare ga akhaonte go ba go fihlela go ntšhwa tšelete.

Karolo ye ya dipolokelo e tla fihlelwa ka nako le ge e le efe, eupša go ntšhwa ga tšelete go swanetše go ba ka fase ga bonnyane bja go lekana R2 000, le gona tšelete yeo e ntšhwa gatee fela mo lebakeng la dikg wedi tše 12 (ngwaga wa motšhelo). Tšelete yeo e ntšhwago e tla lefišwa motšhelo go ya ka tekanyo ya motšhelo wo o beetšwego wa motho ka noši. Ga go na le ka botlalokgolo le gatee ge go ntšha tšelete karolong ya dipolokelo.

Karolo ya tholomodiro ga e fihlelwe ge go rola modiro pele ga ge nako ya maleba e fihla le gona e ka fihlelwa gabonolo fela ge nako ya maleba ya tholomodiro e fihile. Seo se bolela gore e tla bolokwa go fihlela ge nako ya maleba ya tholomodiro e fihla. Melato ya go fokotšwa ga bašomi mešomong di tla šongwa ka go kgato e nngwe ya tshepedišo ye ya mpshafatšo.

Boleng bja tholomodiro bjo bo kgobokeditšwego ka la 31 Agostose 2024, bjo bo bitšwaqo bialo ka "karolo

yeo moleloko a se tšego a e ipoloketše yona", bo ka se amogele ditseka go ya pele feela bo tla dula bo beeleditšwe go tšwa go karolo ya tholomodiro. Ge o ka diragala gore o role modiro mo mengwageng e tlago, tokelo ya gago ya bjale (tokelo e filwego) ya go fihlelala karolo ye qoba qo e fetišetša qo karolo ya polokelo.'

NAA DITŠHELETE TŠEO DI ABELWAGO KAROLO YA MOLELOKO DI TLA GOLA KA TSWALA?

Ee, karolo yeo moleloko a se tšego a e ipoloketše yona e tla neelwa poelo ya tšhelete. Ga go sa tlo ba le maloko a tlaleletšo ao a tlo holegago go tšwa karolong ye.

NAA GO TLA BA LE PHIHLELELO YA KA PEJANA (TŠHELETE YA GO THOMA)?

From the value of your fund on 31st August 2024, 10% or R30 000, whichever is lower, will be allocated to the savings component. This is called seeding capital. This will be a once-off transfer at the start of the two-pot system and will not be repeated in the following years.

For example, if you have a R200 000 fund value on 31st August 2024 the seeding amount will be R20 000 (this being 10% of R200 000).

If another member has R750 000 fund value in the vested component, the seeding amount will be R30 000, since 10% of R750 0000 exceeds the cap of R30 000. Despite R75 000 being the 10% of R750 000 - this amount will be capped at R30 000.

NAA MALOKO A TLA AMOGELA DITŠHELETE TŠA ONA KA PEJANA KA LA 1 SETEMERE ?

Go ka se kgonagale gore bolaodi bja tša ditšelete tša tholomodiro bo kgone go lefa dikelime ka pejana pele ga ge lenaneo le la dikarolo tše pedi tša tholomodiro le ka thoma go dirišwa ka la 1 Setemere. Lenaneo le le lefišwa la dikarolo tše pedi le tla thoma go dirišwa ka letšatšikg wedi le; le ge go le bjalo, magato a mmalwa a tla swanelwa ke go phethagatšwa pele. Palelo ya tšelete yeo e tlago thoma go godišwa, yeo e laetšago tšelete ya pele yeo e swanetšego go abelwa karolong ya dipolokelo e tla hlahlwa ka go diriša dikeloo mafelelong a Agostose. Bahlapetši ba tša ditšelete bo tla swanela ke go amogela gape, go lekola le go šomana le dikelime tša tšelete tše di amogetšwego.

Bahlapetši ba tša ditšelete bo tla swanela ke go fetošwa gape melawana ya tšona le gore di dumelwelwe ke Bolaodi bja Lekala la tša Ditšelete pele ga ge go ka phethagatšwa tshepedišo e mpsha. Go tlaleletša seo, ditshepedišo tše di swanetšego go ba gona go tumelelo ye bjalo ya go ntšhwa ga ditšelete tša ngwaga ka ngwaga ka bobedi go tšwa go sekhwama le ponego ya SARS.

NAA 10% GOBA R30 000 E TLA ŠOMA NGWAGA KA NGWAGA ?

Aowa. 10% go fihla go R30 000 GA SE palomoka yeo e ka ntšhwago ngwaga ka ngwaga eupša ke phetišo yeo e tla diregago gatee fela go tšwa karolong ya mong go ya go karolo ya dipolokelo.

NAA LELOKO LA SEKHWAMA SA THOLOMODIRO LE KA LAHLEGELWA KE TŠHELETE GE E LE GORE GA SE LA NTŠHA TŠHELETE YEO ?

Aowa. Ge leloko la sekhwama sa tholomodiro le kgetha go se ntšhe tšelete go tšwa karolong ya dipolokelo, karolo yeo e tla tswela pele go gola. Go ntšhwa ga tšelete efe goba efe go ka dirwa ge fela leloko le kgetha go dira bjalo. Karolo ya dipolokelo le yona e ka tlogelwa e le bjalo go fihlela ge nako ya tholomodiro e fihla moo tšeletentši e ka ntšhwago.

NAA GO NA LE BOTLALOKGOLO GOBA MOLLWANE GE GO NTŠHA TŠHELETE ?

Aowa. Tšelete efe goba efe e ka ntšhwa go tšwa karolong ya dipolokelo eupša e se be ka tlase ga R2000. Go ntšhwa ga tšelete go dumelšwe gatee fela mo ngwageng wa motšhelo le gona di tšeledišwa go ya ka tekanyo ya motšhelo wo o beetšwego wa moleloko

TSHEPEDIŠO YA GO DIRA KLEIME YA GO NTŠHA TŠHELETE KE EFE ?

Maloko a tholomodiro a swanetšego dira kgopelo goba a botšišo thwii go tšwa go sekhwama sa bona sa tholomodiro ka ga tshepedišo ya malebana le go ntšha tšelete.

GO DIREGA ENG GE LELOKO LE ROLA MODIRO PELE GA NAKO YA MALEBA?

Melawana ya peleng e tla dirišwa go dipeeletšo tša tholomodiro tše di kgobokeditšwego pele ga 1 Setemere 2024. Leloko la se na le phihlelelo ye e tletšego go dipoloko tša tholomodiro tše di kgobokeditšwego (tše di tlago ba ka karolong yeo moleloko le se tšego a bolokile go yona) ge le rola modiro pele ga nako ya maleba – se se ka tšwewa bjalo ka kheše (go ya ka motšhelo) goba sa fetišetšwa karolong e enngwe ya tholomodiro. Leloko le ka gona go fihlelala seo se le go ka karolong ya dipolokelo ka morago ga gore le role modiro pele ga nako. Karolo ya tholomodiro ga e fihlelelege ge fela leloko le rola modiro pele ga nako.

GO DIREGA ENG GE GO KA BA LE TLHALO?

Ditaelo tša tlhalo di tla tšwela pele go dirišwa kgahlanong le dipolokelo ka moka tša moleloko tša tholomodiro. Seo se bolela gore kleime ya taelo ya tlhalo e tla dirišwa ka tekatekano dikarolong ka moka tše leloko le nago le tšona. Go bohlokwa kudu gore moleloko a tsebišwe ge e le gore tshepedišo ya tlhalo e thomile.

NAA KAROLO YA DIPOLOKELO E KA HWETŠA TSWALO?

Ee, tšelete yeo e lego ka karolong ya dipolokelo e tla hwetša poelo ya yona go ya le ka gore e beeleditšwe lebaka le le kaaka..

NAA KE ENG SEO SE KA DIREGAGO GO

MALOKO A SEKHW- AMATETAMESO A MENGWAGAE 55 GOBA GO FETA KALA 1 MATŠHE 2021-?

Maloko a a ka se akaretšwe ka tsela ya boitirišo ka go lenaneo le la dikarolo tše pedi, feela ba ka tše karolo ge e ba ba nyaka go dira bjalo. Ba ka dira bjalo ka go dira kgopelo go sekhwamatetameso sa bona. Ge e ba ba kgetha go ba ka gare ga lenaneo le la dikarolo tše pedi, gona ge ba tsebe gore ba ka se kgone go fetoša monagano.

ETLA TŠWA KAE TŠHELETE YA GO THOMA GO GODIŠWA KA GARE GA KAROLO YA THOLOMODIRO GO MALOKO A SEKHWAMATETAMESO A MENGWAGA YA KA FASE GA 55 KA 2021?

Go maloko a sekhwamatetameso ao a bego a na le mengwaga ya ka fase ga 55 go tloga ka la 1 Matšhe 2021, tšelete ya bona yeo e thomilego go godišwa ka gare ga karolo ya tholomodiro yona e tla tšwewa ka tekatekano go tšwa go karolo yeo moleloko a se tšego a e ipoloketše yona ka 2021 le yeo e sego ya bolokwa.

KE ENG SEO SE LATELAGO TSHEPEDIŠONG?

Ga bjale ka ge Melaokakanywa ye mebedi (Molaokakanywa wa Phetošo ya Ditšelete tša phenšene le Molaokakanywa wa photošo ya Melao ya Motšhelo) e saennwe ke Mopresidente gore e be molaong, maloko a ditšelete tša tholomodiro a swanetše go dira kgopelo ya diphetošo tša melao le Bolaodi bja Boitshwaro bja Lekala la tša Ditšelete le go fotoša mananeo a tšona go phethagatša karolo tše pedi tše go tloga ka la 1 Setemere 2024. Bolaodi bja tša ditšelete bo tla boledišana gape le maloko a bona mabapi le ka fao dikelime tša go ntšha tšelete ya polokelo di tlogo sepetšwago ka gona..

KE ENG SEO O SWANETŠWEGO GO SE DIRA?

1. Hle netefatša gore sekhwama sa gago sa tholomodiro se na le dintlha tša gago tša kgokagano tše di nepagetšego. Se se bohlokwa kudu gobane ba ka ikgokaganya le wena ka ga mpshafatšo.
2. Dula o letetše kgokagano go tšwa go molaodi wa sekhwama sa gago sa tholomodiro goba mmoloki wa sona, ka ge ba swanetše go fela ba boledišana le maloko mabapi le go phethagatšwa ga mpshafatšo.
3. Ela hloko dikgetho tša gago gape o kgopele le dikeletšo go moeletši yo a dumelitšwego wa tša ditšelete.
4. Hlatha dipolokelo tša gago tša lebaka le letelele go be go rulaganye bokamoso bja gago – go feta fao o leke go boloka ka mo o ka kgonago. Ditiragalo tše di itšego di ka dira gore o fotoše thulaganyo – eupša thoma pele ka go ba le thulaganyo. O tla dula go e ba le go fetogafetoga ga seemo go feta le peleng – e

feelə seo se tla le boikarabelo bja go itšhireletša ga bjale le nakong e tlago5. If you are a provident fund member that was over the age of 55 on 1 March 2021, then you have the option of structuring your contributions to follow the two-pot design.

5. Ge e le gore o leloko la sekhwamatetameso leo le bego le na le mengwaga ya go feta 55 ka la 1 Matšhe 2021, gona leloko leo le na le kgetho ya go rulaganya ditseka tša lona go latela sebopego sa dikarolo tše pedi.
6. Ge e le gore o tsentše letsogo go sekhwama sa tholomodiro mo mengwageng ye mmalwa e fetilego, o ka ba le phihlelelo ya go ntšha tšelete go tšwa go phethagatšo ya tšelete ya go thoma. O se ke wa tšea diphetho ka lephakuphaku ge o ntšha tšelete. O ka fela o lekega gore go ntšhe tšelete ka pejana ka mo go ka kgonegago - eupša dula go tseba gore ge o ka dira bjalo o tla lahlegelwa ke tšelete yeo o bego o swanelwa ke go e lefelwa ga ešita le ditswala ka moka tša yona tšelete yeo ya tholomodiro. Ebile, ge e le gore o ka kgonago go leta lebakanya ntle le go ntšha tšelete go tšwa karolong ya gago ya polokelo go fihlela ge nako ya maleba ya go rola modiro e fihla, seo se ka dira gore o lefišwe motšhelo wa fasana.
7. Tseba ge e ba o ka rata go fetišetša tšelete go tšwa karolong ya gago ya bo polokelo bja tšelete go ya go karolong ya go rola modiro.
8. O se ke wa dumelela motho le ge e le ofe a go gapeletša gore o dire selo le ge e le sefe seo o se nago kgahlego go sona. Le ge e le gore ke selo se sebotse go thuša batho moo o kgonago, gona tseba gore o šomile ka thata go boloka tšelete ya tholomodiro –le gona go kaone ge e dutše e beeleditšwe lebaka le letelele ka yona tsela yeo.
9. Ge e ba o nyaka thušo eupša o sa tsebe gore o ka thoma kae, ikgokaganya le sekhwama sa gago sa phenšene.

OKA HWETŠA KAE TSHEDIMOŠO KA BOTLALO?

